

התוכנית הממשלתית
לשילוב יוצאי אתיופיה
מטה היישום

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי אתיופיה: דיווח על היערכות ותחילת ביצוע

ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות, ינואר 2017

משרד הבריאות

תכניות משרד הבריאות

צפי יוני 2017		סטטוס ביצוע דצמבר 2016		היקף ביצוע מתוכנן	תקציב (2016)	אבן יסוד	מהות הפעילות	הפעילות
ביצוע	היערכות	ביצוע	היערכות					
כ- 5000	V	0	בתהליך	5053 חולים בשנה	2,000,000	צמצום פערים	תמיכות בקופה"ח	טיפול ומניעת סוכרת
25 פעילים; 300 משתתפי סדנא	V	0	X	600 משתתפים בשנה	+100,000 203,000	צמצום פערים	הכשרת מתנדבים לסגור וקידום בריאות; סדנאות בקהילה בנושא תזונה בריאה ואורח חיים	פעילויות קידום בריאות בקהילה
17 משרות	V	11.0 משרות	V	12.5 משרות (קיימות)	1,900,000	חיזוק התא המשפחתי	גיבור שפתי ותרבותי בין מטופל למטפל, הגשת זכויות כולל מתאמים, מגשרות ורכוזות התוכניות	הגדלת מספר המגשרים במערכת

תמיכות בקופות חולים - מניעה וטיפול בסוכרת:

- תהליך ההכנה המורכב הסתיים וכלל שיחות רקע עם מומחים
- עבר יעוץ משפטי וישלח למשרד המשפטים ולהערות הציבור
- מכון ל- 20 ישובים בהם כ- 105,294 יוצאי אתיופיה
- הערכה היא שכ- 18% חולי סוכרת = 18,952 איש [טרומ סוכרת- אין הערכה כזו]
- שאיפה להגיע ל- 80% = 15,161
- בחלוקה ל- 3 שנים - 5053 (חולה שמתחילים איתו- נמשיך...)

פעילות קידום בריאות בקהילה:

- מורכב מעבודה של הקמת קבוצות מתנדבים שמטרתם סגור וקידום בריאות ברמת הישובים+ סדנאות אורח חיים ותזונה.
- היערכות 2016: יצא RFI להפעלת הקבוצות לאורח חיים; בהמשכו לו- מכרז בהכנה שאמור לתת לארגוני חברה אזרחית להפעיל סדנאות במספר אזורים ג"ג.
- היקף ביצוע צפוי יוני 2017: 2 קבוצות מתנדבים פעילות וסיום היערכות ל- 2 קבוצות נוספות; 300 משתתפים שעברו סדנא באמצעות הזוכים במכרז.

מגשרים:

- היו 12.5 משרות בכללית (מגשרים ותיקים). פרשו 3 מגשרים בס"כ 1.5 משרות (2 מעברי דירה, עבודה אחרת).
- מגשרים חדשים: הסתיים המיפוי והושגו הבנות עם הקופות
- צפויים להתווסף 4 מגשרים חדשים במימון משותף בכללית+ 4 לאומית+ 5 לשכות (שירות נייד בטיפות חלב, בתי"ח גריאטריים ופסיכיאטריים)
- בלשכות- בעיה של העסקה ישירה; בלית ברירה- מכרז לקניית שירות

תכניות משרד הבריאות

צפי יוני 2017		סטטוס ביצוע דצמבר 2016		היקף ביצוע מתוכנן	תקציב (2016)	אבן יסוד	מהות הפעילות	הפעילות
ביצוע	היערכות	ביצוע	היערכות					
תחילת עבודה בכל הערוצים. כ- 60 איש בכנס הסברה; כ- 30 מטפלים בריאות הנפש בקורס		V 10/16	V	חלוקה בין: רדיו-טלוויזיה-אינטרנט; 1 כנס הסברה בשנה	385,000	צמצום פערים; החברה הישראלית	עבודה מול המדיה-מבוטחים; כנסי הסברה לעובדי הקצה	הסברה
	V	V 35 פניות בחדש	V	1 נתב	350,000	חיזוק התא המשפחתי	מענה באמהרית במוקד	מיצוי זכויות
הגדלת מספר הפונים למכרזים במשרד הבריאות	גידול נוסף של 15%	174% גידול מוחלט	V		0	מצוינות וחוקות	הגדלת מספר הפונים למכרזים במשרד הבריאות	הגברת תעסוקה

הסברה:

- למטפלים- דרך המחלקה לחינוך וקידום בריאות, באמצעות כלי המדיה השונים. הכנה נעשתה מול הרדיו והטלוויזיה ותכני תוכניות נמצאות בבנייה.
- למטפלים- כנסי הסברה. צפוי בפברואר כינוס לעובדי קופות + קורס לימודי המשך ברפואה- הסתיים (כ- 25 איש)- בנושא כשירות תרבותית בבריאות הנפש.

מיצוי זכויות:

התווסף נתב באמהרית באוקטובר 2016. מאז- 35 שיחות בחודש (קודם לא תועדו שיחות באמהרית).

תעסוקה:

- התחייבנו לעלות מספר פונים יוצאי אתיופיה למכרזים- שילשנו את המספר ב 2016
- מבחינת עובדים בפועל (לא התחייבנו בהחלטת ממשלה אך פעלו והכפלנו בקירוב)

2016 אחוז מסך המועמדים במכרזים פומביים	2016 מספר מועמדים במכרזים פומביים	2015 אחוז מסך המועמדים במכרזים פומביים	2015 מספר מועמדים במכרזים פומביים	פונים למכרזים מקרב יוצאי אתיופיה
2.49	159	1.32	58	
0.855	11	0.492	6	עובדים בפועל יוצאי אתיופיה-מטה

- עובדים בפועל שנוספו ב 2015: אקדמאים בלבד - 3 מנהלי ענפים באגף משאבי אנוש, מרכזת בכירה ברכש, כלכלן בתקציבים.

 פעולות נוספו האחריות המשרד		
המשימה	היערכות 2016	סטטוס ביצוע 2016
הפצת טיזת חוזר משרד הבריאות בנושא סטנדרטים להפעלת מגשרים במערכת הבריאות תוך 3 חודשים מיום פרסום החלטת הממשלה	V	טיזטא סופית הועברה ליחידת הנחיות- יופץ להערות שטח
הפחתה ב- 50%, עד לשנת 2020, של מספר המדווחים על קושי בקבלת שירות רפואי או המוותים על שירות רפואי עקב אי נגישות לשונית או תרבותית, במרפאות או בתי חולים בהם יוצבו מגשרים	V	X
פרסום נוהל הנגשת זכויות במערכת הבריאות תוך שימת דגש על צמצום פערים במימוש זכויות בין אוכלוסיות שונות, עד לסוף שנת 2015	V	פורסם
הכשרת 60 מנהלים בכירים ומטפלים בתחום הכשירות התרבותית בקורסים ייעודיים של משרד הבריאות בנושא, עד לשנת 2017	V	הוכשרו 40 מדריכים + כ- 25 איש בקורס ייעודי בנפש
קיום 20 בקורות ייעודיות עד לשנת 2020 על הטמעה של חוזר מנכ"ל הנגשה לשונית ותרבותית במרפאות בהם שיעור גבוה של יוצאי אתיופיה	V	X
עליה של 30% במספר הפניות באמהרית למוקד התרגום הרפואי הטלפוני של משרד הבריאות לעומת שנת 2014	V	עלייה של 23%
פרסום תכנית פעולה להסרת חסמים העומדים בפני יוצאי אתיופיה להשתלבות בתפקידים שונים במערכת הבריאות עד למרץ 2016	V	פורסמה; תעודכן ב 2017 עם הצעדים הבאים
הקמת צוות משימה משותף, משרד הבריאות ומל"ג	V	X
המשרד יפעל למיפוי הייצוג של יוצאי אתיופיה בפורומים בעלי השפעה דוגמת ועדות היגוי של מטה משרד הבריאות, ועדות ממלכתיות ומועצות לאומיות ויפעל כדי להגדיל את נציגות יוצאי אתיופיה בפורומים אלו.	V	חלקי (לא שיטתי)
תחילת טיפול בפניות על גילויי גזענות בתוך מערכת הבריאות תוך 48 שעות	X	תמונה ועדה במיני מנכ"ל ותבוצע פעילות במסגרת

סטנדרטים להפעלת מגשרים:

בדקנו אפשרות לתקינה מול האוצר ולא אושר. יצא לשטח לפחות כדי לייצר סטנדרט הפעלה ויוקרה ומעמד לתפקיד.

בדיקת מוותרים על שרות בגלל שפה:

נעשתה עבודה על מתווה מחקר הכולל היבט זה+ בריאות יוצאי אתיופיה בכלל. הערכת עלות גבוהה מדי- יבדקו ערוצים אחרים (גודל המדגם הנדרש הוא 1530 יהודים אתיופים שיידגמו על פי שכבות גיל, ועוד 470 יהודים אתיופים סוכרתיים, בפריסה כלל-ארצית. התקציב הנדרש למחקר בסדר גודל כזה מוערך ב-3 מיליון ₪).

נוהל הנגשת זכויות:

- פורסם על ידי אגף שירות- מתייחס לכלל האוכלוסיות.
- יוקמו מרכזי זכויות בקהילה ובבתי חולים כולל הנגשה שפתית.

בקורות במרפאות עולים בנושא כשירות תרבותית:

נבחר מבצע בתהליך מרכזי, יבוצע ב 2017

עלייה בפניות באמהרית למוקד התרגום הרפואי:

עלייה של 23%: בשנת 2014 היו 94 פניות בחודש << בשנת 2016 היו 122.75 בחודש

הכשרת מנהלים ומטפלים:

- הסתיים בנובמבר קורס למדריכי הנגשה תרבותית- 40 איש שחוזרים להכשיר במוסדות האם שלהם;
- קורס לימודי המשך ברפואה- אונ' ת"א- כשירות תרבותית בתחום הנפש (כ- 25 איש).
- השנה יתקיים קורס למטפלים בבריאות נפש המעמיק בנושא טראומה והגירה בקרב יוצאי אתיופיה

תוכנית פעולה יצוג הולם:

- פורסמה באפריל ופועלים לפיה עם הישגים בשטח שפורטו לעיל.
- תוכננה עבודה מול קופה"ח בנושא יצוג הולם- קורס וסדנא בנושא תחל באפריל 2017.

הקמת צוות יצוג הולם בקרב סטודנטים עם מל"ג:

נערכה פגישה עם הסכמות ראשוניות ומפוי ראשוני של מקצועות. בתהליך.

שילוב יוצאי אתיופיה בוועדות ומועצות:

נעשה באופן נקודתי, יטופל ב 2017

גזענות:

מנכ"ל החליט על הקמת ועדה במיניו שתעשה עבודה אסטרטגית בנושא ולא רק טיפול בפניות; ישולב עם עבודת הממונה המשרדי על גזענות. בינתיים תוקצבו זכה בהליך תיחור ספק לפיתוח מודולות להכשרת מטפלים בנושא גזענות.

אתגרים והישגים מרכזיים

אתגרים:

- פיצוח אתגר השכיחות הגבוהה בסוכרת
- ב- 2016 נדרש זמן היערכות
- תקציב ללא תקינה

הישגים:

- שינוי נוהל תרומות דם
- קליטת מגשרים כעובדים מן המניין של "כללית"

אתגרים-

- סוכרת- איך עושים את זה טוב יותר?
- תקציב ללא תקינה מאתגר במיוחד בהתייחס להצבת מגשרים בקופות ובלשכות

הישגים-

- שינוי היסטורי בנושא תרומות דם
- שילוש פונים יוצאי אתיופיה למכרזי משרד הבריאות והכפלה (בקירוב) של עובדי מטה יוצאי אתיופיה (אקדמאים).
- קליטת מגשרים ותיקים כעובדים מן המניין של קופ"ח כללית: [6 עובדים נקלטו או בהליך קליטה מתוך 11 משרות]: נקלטו 2 מגשרות במחוז דרום; מגשרת נתניה- החודש תיקלט; 2 מגשרים במחוז מרכז- בהליכים. (עפולה- הליכים) ישנה הוראת מנכ"ל כללית- עד מחצית 2017 לקלוט מגשרים ותיקים המעוניינים בכך.